

www.uffelterkerk.nl

De Uffelter Kerk

De Uffelter kerk maakt deel uit van de Protestantse gemeente Havelte e.o.

Boven de ingang staat het jaartal 1910 vermeld. Letterlijk klopt dat, maar in werkelijkheid werd de bouw pas in 1911 door de aannemer afgerond.

De drijvende kracht achter de bouw was ds. P. Niermeijer, wiens naam ook op de steen boven de deur staat.

Kerkstrijd rond 1900

Rond 1900 woedde er in Zuidwest-Drenthe een ware kerkstrijd. De meeste hervormde gemeenten waren vrijzinnig, tot zorg van andere kerken. Orthodox-hervormden en gereformeerden zagen het gebied daarom als zendingsterrein. Ook bijbelcolporteurs en evangelisten waren actief.

Bijbelcolporteur R. Gaastra beschouwde Uffelte als een 'gat in de markt': de inwoners moesten immers bij weer en wind naar Havelte om een kerkdienst bij te wonen. Zijn werk leidde ertoe dat er in juni 1908 aan de Dorpsstraat een orthodox-hervormd evangelisatiegebouw werd geopend, met ruimte voor 170 mensen.

Een maand later deed ds. Niermeijer zijn intrede in Havelte. Vanaf het begin zette hij zich in om Uffelte voor de Hervormde gemeente van Havelte te behouden. Hij wist de 48 inwoners die zich op 5 maart 1908 hadden verenigd, niet alleen jaarlijks contributie te laten betalen, maar ook een inzamelingsactie te starten. Binnen drie jaar was de bouwsom van f. 2598 bijeengebracht. Vandaar de tekst boven de deur: *door de hulp van vele vrijzinnigen*.

De strijd tussen de verschillende richtingen was daarmee echter niet voorbij. Niet alleen woorden werden gebruikt: de glas-in-loodramen van het evangelisatiegebouw werden regelmatig vernield. Volgens de Meppeler Courant belandden enkele jongeren daarvoor zelfs kortstondig in de gevangenis.

Sluiting en restauratie

In juli 1983 hoorden de inwoners van Uffelte dat hun kerkje zou worden gesloten. De kerkenraad kon de kosten voor brandpreventie en noodzakelijke restauratie niet opbrengen. Het nieuws sloeg in als een bom. Tijdens een bijeenkomst in het dorpshuis werd besloten de schouders eronder te zetten.

Er werd niet alleen gerestaureerd, maar ook uitgebreid. De totale kosten bedroegen 266.000 gulden. Dankzij provinciale subsidie, giften van inwoners én de inzet van vele vrijwilligers, die

samen 80.000 gulden aan aannemers- en installatiekosten wisten te besparen, kon het project worden gerealiseerd.

In 1987 was het zover: de kerk kon opnieuw in gebruik worden genomen. Sindsdien is er op de eerste zondag van de maand een dienst in Uffelte, uitsluitend in de zomermaanden. Buiten die periode zou het kerkje door de toestroom van vakantiegangers te klein zijn.

Nieuwe uitdagingen

Nu, bijna 45 jaar later, speelt een heel ander probleem: de ontkerkelijking. Ook de Protestantse gemeente Havelte e.o. merkt dit. Daarom zocht het college van kerkrentmeesters opnieuw contact met de dorpsgemeenschap. Dit leidde tot de oprichting van de stichting *Behoud Uffelter Kerk*.

De stichting en de kerk werken samen om het gebouw te verwerven. Het blijft beschikbaar voor erediensten, uitvaarten en huwelijken – zowel kerkelijk als niet-kerkelijk. Bovendien is het kerkje officieel aangewezen als trouwlocatie. Om de exploitatie rond te krijgen, start de stichting binnenkort een donateursactie. Wie iets wil organiseren, kan zich melden bij de stichting.

Het gebouw

De Uffelter kerk is een eenvoudige zaalkerk met een klokkestoel op het dak, zonder aparte toren. Het rechthoekige gebouw heeft glas-in-loodramen, waarin steeds de boogvorm terugkomt – in de ramen, de deur en de uitstekende stenen rand boven de ingang.

Binnen valt het vele houtwerk op. De schilderijen daarop zijn nooit helemaal geduid, maar laten een hart en een kruis zien: symbolen voor liefde en christendom.

Samenwerking met Monumentencollectief Westerveld

In samenwerking met het Monumentencollectief Westerveld heeft Monumentenwacht een energiescan uitgevoerd. Het advies: overstappen op ledverlichting, achterzetramen en vloerverwarming ter vervanging van de oude gevelkachels.

Hoewel vloerverwarming de meest optimale optie leek, bleek het financieel onhaalbaar. De vloer zou volledig verwijderd moeten worden, waarbij ook de oude kerktegels tevoorschijn zouden komen. Daarna zouden isolatie, verwarmingsbuizen, egalisatie en nieuwe tegels nodig zijn – een investering van circa 85.000 euro. Zelfs met aanzienlijke subsidies bleek dit niet haalbaar.

Daarom wordt nu gekozen voor een praktische oplossing: radiatoren met een HR-ketel. Zo blijft het kerkje warm en bruikbaar, en kan het dorp de komende jaren blijven genieten van dit bijzondere monument.

Hartelijk dank voor jullie komst en aandacht.

Geja Warnders, koster en bestuurslid van de St. Behoud Uffelter Kerk
06-10423898